

Прокуратура України
ЛУГАНСЬКА ОБЛАСНА ПРОКУРАТУРА
СВАТІВСЬКА ОКРУЖНА ПРОКУРАТУРА

вул. Шевченка, 10, м. Сватове, 92603 факс: (06471) 3-37-66

e-mail: svatove@lugprok.gov.ua

Код ЄДРПОУ 02909921

ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру

місто Кропивницький

«30» вересня 2023 року

Прокурор Сватівської окружної прокуратури Луганської області Яковенко Дмитро Олександрович, розглянувши матеріали кримінального провадження №22023130000000662, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 28.08.2023, встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 110, ч. 5 ст. 111-1 КК України, відповідно до ст. ст. 40, 42, 111, 133, 135, 137, 276, 277, 278 КПК України,

П О В І Д О М И В:

Чумак Ольгу Валентинівну, 18.05.1979 року народження, громадянку України, уродженку с. Плахо - Петрівка, Білокуракінського району Луганської області, зареєстровану за адресою: Луганська область, Сватівський район, с. Світленьке, вул. Шапарівка, 22, раніше не судиму,

про те, що вона підозрюється у вчиненні умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 110 КК України та в участі в організації та проведенні незаконного референдуму на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Вказані кримінальні правопорушення Чумак Ольга Валентинівна вчинила за таких обставин:

24 лютого 2022 року Російською Федерацією здійснено повномасштабне військове вторгнення на територію України, у зв'язку із чим розпочато ведення агресивної війни проти України та відкрите захоплення її території.

Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24.02.2022 строком на 30 -діб. Законом України від 24.02.2022 «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»» затверджено зазначений Указ.

У подальшому строк дії воєнного стану в Україні продовжувався Указами Президента України (№ 133/2022 від 14.03.2022, №259/2022 від 18.04.2022, № 341/2022 від 17.05.2022, № 573/2022 від 12.08.2022, № 757/2022 від 07.11.2022, № 58/2023 від 06.02.2023) із затвердженням відповідними Законами України.

У результаті вищезазначених подій, значна частина території Луганської області опинилась під контролем регулярних з'єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань Російської Федерації, підпорядкованих і скеровуваних ними російських радників та інструкторів, окупаційних адміністрацій Російської Федерації на території Луганської області.

Одночасно, з метою зміни меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України, на тимчасово окупованій частині Луганської області, з числа представників незаконного збройного формування, так званої «луганської народної республіки» створено органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, які узурпували виконання владних функцій, та, згідно з Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, є органами окупаційної адміністрації Російської Федерації.

Як наслідок, агресія збройних сил Російської Федерації та інших військових формувань, що діють на їх боці, призвела до тимчасової окупації більшої частини території Луганської області.

У подальшому, 17.06.2022 так звана «центральна виборча комісія луганської народної республіки» затвердила порядок утворення виборчих дільниць та дільниць так званого «референдуму про входження лнр до складу Російської Федерації».

Далі, 19.09.2022 так звана «громадська палата луганської народної республіки» звернулася до так званого «голови луганської народної республіки» з проханням провести референдум про входження так званої «луганської народної республіки» до складу Російської Федерації.

20 вересня 2022 року, так званою «народною радою лнр» прийнято «Закон о референдуме луганской народной республики по вопросу о вхождении в состав Российской Федерации на правах субъекта Российской Федерации».

Далі, з 23.09.2022 по 27.09.2022 року, більш точний час з об'єктивних причин встановити не виявилось можливим, громадянка України Чумак Ольга Валентинівна, повністю усвідомлюючи агресивні військові та політичні дії з боку Російської Федерації у відношенні України, будучи обізнаною про запланований на території окупованої частини Луганської області так званий «референдум» та перелік питань, що виносяться на його вирішення, про

наслідки, що можуть настати внаслідок його проведення, усвідомлюючи протиправний характер вчинюваних нею дій, а також негативні наслідки, що можуть настати внаслідок їх реалізації, починаючи з 20 вересня 2022 року погодилась взяти участь в організації та проведенні незаконного референдуму у складі так званої «територіальної комісії смт. Плахо – Петрівка Сватівського району Луганської області», яка діяла у складі окупаційної адміністрації Російської Федерації на тимчасово окупованій території в смт. Плахо - Петрівка Сватівського району Луганської області, на посаді так званої «член комісії», надавши добровільну згоду на зайняття вказаної посади.

У період часу з 23 по 27 вересня 2022 року Чумак О.В., продовжуючи реалізацію свого злочинного умислу, перебуваючи на тимчасово окупованій території Луганської області, а саме, у смт. Плахо - Петрівка Сватівського району Луганської області, виконуючи відведену їй роль та займаючи посаду так званої «член комісії», спільно із іншими особами щодо яких ведеться досудове розслідування, злочинного умислу, шляхом складання списків виборців, ідентифікації осіб, що прийшли на виборчу дільницю, видачі бюлетенів, підрахунку бюлетенів тощо, Чумак О.В. взяла участь в організації та проведенні незаконного референдуму з питання «входження луганської народної республіки до складу Російської Федерації на правах суб'єкта Російської Федерації» на тимчасово окупованій території України.

Таким чином, Чумак Ольга Валентинівна, 18.05.1979 р.н., обгрунтовано підозрюється в участі в організації та проведенні незаконного референдуму на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Крім того, в Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року (далі – Декларація) зазначено, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди.

24 серпня 1991 року Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено Акт проголошення незалежності України, яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України. Згідно з вказаним документом, територія України є неподільною та недоторканою.

Незалежність України визнали держави всього світу, серед яких і Російська Федерація.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року Російська Федерація, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні

своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони- України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до пунктів 3, 8 Меморандуму про підтримку миру та стабільності в Співдружності Незалежних Держав від 10 лютого 1995 року, що укладений між державами СНД, серед яких є Україна та Російська Федерація, держави підтвердили непорушність існуючих кордонів один одного та зобов'язалися виступати проти будь-яких дій, що підривають їхню непорушність, а також вирішувати усі суперечки, що виникають з питань кордонів і територій, тільки мирними засобами. Держави також зобов'язалися не підтримувати на території інших держав-учасниць сепаратистські рухи, а також сепаратистські режими, якщо такі виникнуть; не встановлювати з ними політичних, економічних та інших зв'язків; не допускати використання ними територій і комунікацій держав-учасниць Співдружності; не надавати їм економічної, фінансової, військової та іншої допомоги.

31 травня 1997 року, відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань згідно із Заклучним актом Наради з безпеки і співробітництва в Європі, Україна та Російська Федерація уклали Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією (ратифікований Законом України від 14 січня 1998 року №13/98-ВР та Федеральним Законом Російської Федерації від 2 березня 1999 року № 42-ФЗ). Відповідно до статей 2 – 3 зазначеного Договору Російська Федерація зобов'язалася поважати територіальну цілісність України, підтвердила непорушність існуючих між ними кордонів та зобов'язалася будувати відносини одна з одною на основі принципів взаємної поваги, суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або погрози силою, у тому числі економічні та інші способи тиску, права народів вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загальноновизнаних норм міжнародного права.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та Російською Федерацією про українсько-російський державний кордон від 28 січня 2003 року (ратифікований РФ 22 квітня 2004 року), територія Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, Донецької і Луганської областей відноситься до території України.

Відповідно до статей 1-3, 6 Конституції України - Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава; Суверенітет України поширюється на всю її територію; Україна є унітарною державою; Територія України в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною; Державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та

судову; Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України.

Згідно зі статтями 17, 19, 65, 68 Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу; На території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом; На території України не допускається розташування іноземних військових баз; Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України; Кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей; Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності.

Статтями 132-134 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, зокрема, Луганська область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

Згідно з вимогами ст. ст. 72, 73 Конституції України питання про зміну території України вирішуються виключно всеукраїнським референдумом, який призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених Конституцією, та проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

У березні-квітні 2014 року у м. Луганськ та інших населених пунктах Луганської області розпочалася збройна агресія Російської Федерації шляхом неоголошених та прихованих вторгнень підрозділів збройних сил та інших силових відомств РФ, організації та підтримки терористичної діяльності та діяльності, направленої на окупацію Луганської області та порушення територіальної цілісності України.

У окремих містах та районах Луганської області всупереч законодавству України 11.05.2014 проведено незаконний референдум з питання «Про підтримку акту про державну самостійність луганської народної республіки», за результатами якого 12.05.2014 проголошено створення незаконного псевдодержавного утворення – так званої «луганської народної республіки» (далі – «лнр»).

З метою забезпечення діяльності самопроголошеної «лнр» представниками РФ з числа своїх громадян та місцевого населення Луганської області сформовані підрозділи політичного (так звані «органи державної влади

«лнр») та силового блоків (до складу яких увійшли представники так званих правоохоронних органів та незаконних збройних формувань), які мали стабільний склад лідерів, підтримували між собою тісні стосунки, забезпечували централізоване підпорядкування учасників політичного та силового блоку лідерам організації, а також розробили план злочинної діяльності та чіткий розподіл функцій учасників щодо його досягнення.

У результаті вищезазначених подій значна кількість території та населених пунктів Луганської області протягом квітня-вересня 2014 року опинилась під контролем регулярних з'єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань РФ, підпорядкованих і скеровуваних ними російських радників та інструкторів, РФ на території Луганської області так званої «лнр», які Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, Постановою Верховної Ради України «Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей тимчасово окупованими територіями» № 254-VIII від 17.03.2015 та Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» № 1680-VII від 16.09.2014 визнані тимчасово окупованими територіями, а органи державної та місцевої влади України та бюджетні установи, згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 595 від 07.11.2014, припинили свою діяльність на вказаних територіях та переміщені на підконтрольну органам державної влади України територію.

У подальшому, 24 лютого 2022 року Російською Федерацією здійснено повномасштабне військове вторгнення на територію України, у зв'язку із чим розпочато ведення агресивної війни проти України та відкрите захоплення її території.

Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24.02.2022 строком на 30 діб. Законом України від 24.02.2022 «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»» затверджено зазначений Указ.

У подальшому строк дії воєнного стану в Україні продовжувався Указами Президента України (№ 133/2022 від 14.03.2022, №259/2022 від 18.04.2022, № 341/2022 від 17.05.2022, № 573/2022 від 12.08.2022, № 757/2022 від 07.11.2022, № 58/2023 від 06.02.2023) із затвердженням відповідними Законами України.

У результаті вищезазначених подій, значна частина території Луганської області, починаючи с 24.02.2022 по теперішній час опинилась під контролем регулярних з'єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань Російської Федерації, підпорядкованих і скеровуваних ними російських радників та інструкторів, окупаційних адміністрацій Російської Федерації на території Луганської області.

Одночасно, з метою зміни меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України, на тимчасово

окупованій частині Луганської області з числа представників політичного блоку «лнр» створено органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, які узурпували виконання владних функцій, та, які, згідно з Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, є органами окупаційної адміністрації Російської Федерації.

Як наслідок, агресія Збройних Сил РФ та інших військових формувань, що діють на їх боці, призвела до тимчасової окупації частини території Луганської області.

У подальшому, 17.06.2022 так звана «центральна виборча комісія луганської народної республіки» затвердила порядок утворення виборчих дільниць та дільниць так званого «референдуму про входження лнр до складу Російської Федерації».

Далі, 19.09.2022 так звана «громадська палата луганської народної республіки» звернулася до так званого «голови луганської народної республіки» з проханням провести референдум про входження так званої «луганської народної республіки» до складу Російської Федерації.

20 вересня 2022 року, так званою «народною радою лнр» прийнято «Закон о референдуме луганской народной республики по вопросу о вхождении в состав Российской Федерации на правах субъекта Российской Федерации».

Крім того, так звана «центральна виборча комісія луганської народної республіки» постановою №7 від 20.09.2020 утворила «територіальну виборчу комісію Жовтневого району міста Луганська лнр».

21 вересня так звана «центральна виборча комісія луганської народної республіки» затвердила порядок проведення так званого «референдуму з питання входження до складу Російської Федерації».

Далі, з 23.09.2022 по 27.09.2022 року, більш точний час з об'єктивних причин встановити не виявилось можливим, громадянка України Чумак Ольга Валентинівна, повністю усвідомлюючи агресивні військові та політичні дії з боку Російської Федерації у відношенні України, будучи обізнаною про запланований на території окупованої частини Луганської області так званий «референдум» та перелік питань, що виносяться на його вирішення, про наслідки, що можуть настати внаслідок його проведення, усвідомлюючи протиправний характер вчинюваних нею дій, а також негативні наслідки, що можуть настати внаслідок їх реалізації, маючи умисел на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України, добровільно надала свою згоду на участь в організації та проведенні незаконного референдуму на тимчасово окупованій території Луганської області, а саме на території смт. Плахо - Петрівка Сватівського району Луганської області.

Зокрема, громадянка Чумак О.В. надала добровільну згоду на призначення її на посаду так звану «член комісії», та взяла участь в організації та проведенні так званого «референдуму луганської народної

республіки з питання входження до складу Російської Федерації на правах суб'єкта Російської Федерації» (далі за текстом «незаконний референдум»), знаходячись на тимчасово окупованій території Луганської області, зайняла вказану посаду, вступивши, таким чином, у злочинну змову з іншими невстановленими особами для вчинення спільних протиправних дій, спрямованих на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Далі, у період часу з 23 по 27 вересня 2022 року Чумак О.В., продовжуючи займати посаду так званої «член комісії», продовжуючи реалізацію, спільно із іншими особами щодо яких ведеться досудове розслідування, злочинного умислу, шляхом складання списків виборців, ідентифікації осіб, що прийшли на виборчу дільницю, видачі бюлетенів для голосування, підрахунку бюлетенів тощо, прийняла участь в організації та проведенні незаконного референдуму з питання «входження луганської народної республіки до складу Російської Федерації на правах суб'єкта Російської Федерації» на тимчасово окупованій території України, тобто вказаними діями Чумак О.В. посягнула на територіальну цілісність і недоторканність України, оскільки її дії спрямовані на зміну меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Таким чином, Чумак Ольга Валентинівна, 18.05.1979 р.н. обґрунтовано підозрюється у вчиненні умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 110 КК України.

За сукупністю злочинів, Чумак О.В. підозрюється у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 5 ст. 111-1, ч. 2 ст. 110 КК України.

Прокурор у кримінальному провадженні -
Сватівської окружної прокуратури
Луганської області

Дмитро ЯКОВЕНКО